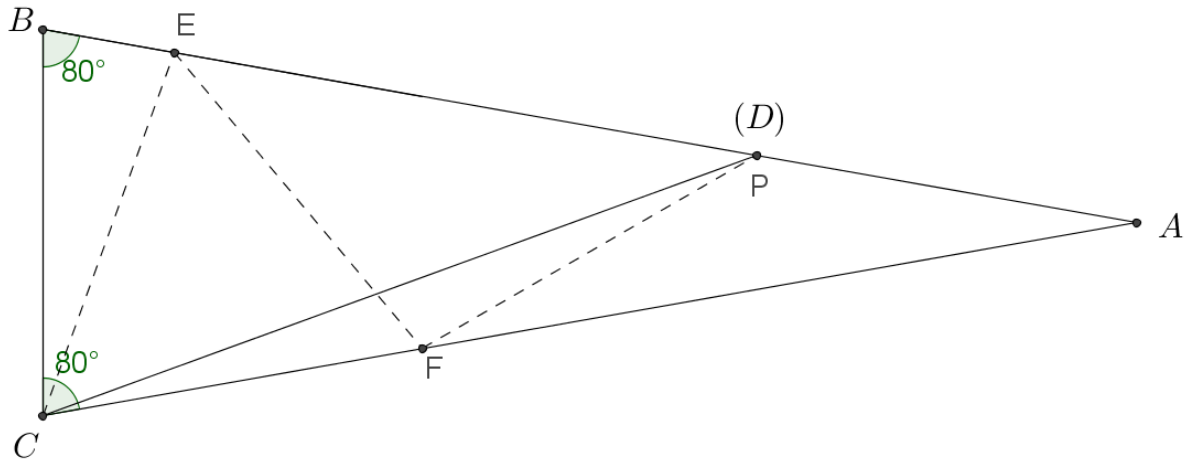

Lösningar till matematikproblem i LMNT-nytt 2016:1

Uppgift 1: Jostein Walle

Vinkel DCA kan finnes ved hjelp av likebeinte og likesidete trekantar.

På figuren ovenfor er det gitt at $AD = BC = CE = CF = FP$.

At punktet P faller sammen med punktet D , blir bevist nedenfor.

I $\triangle ABC$ er $\angle A = 180^\circ - 2 \cdot 80^\circ = 20^\circ$.

Vi setter $AD = BC = s$. Punktene E, F og P ligger slik at $CE = CF = FP = s$.

I $\triangle CEB$ er $CE = CB = s$. Trekanten er likebeint og har $\angle CEB = \angle CBE = 80^\circ$ og $\angle BCE = 20^\circ$.

I $\triangle CFE$ er $CE = CF = s$ og $\angle ECF = \angle BCA - \angle BCE = 80^\circ - 20^\circ = 60^\circ$.

Da må også de to andre vinklene i trekanten være lik 60° .

Trekanten er altså likesidet, slik at også $FE = s$.

I $\triangle FPE$ er $\angle PEF = 180^\circ - \angle FEB = 180^\circ - (60^\circ + 80^\circ) = 40^\circ$.

Fordi $FP = FE = s$ er trekanten likebeint, slik at $\angle FPE = \angle PEF = 40^\circ$.

Dermed er $\angle EFP = 180^\circ - 2 \cdot 40^\circ = 100^\circ$.

I $\triangle PFA$ er $\angle PFA = 180^\circ - \angle PFC = 180^\circ - (100^\circ + 60^\circ) = 20^\circ = \angle A$.

Trekanten er likebeint med $AP = FP = s$.

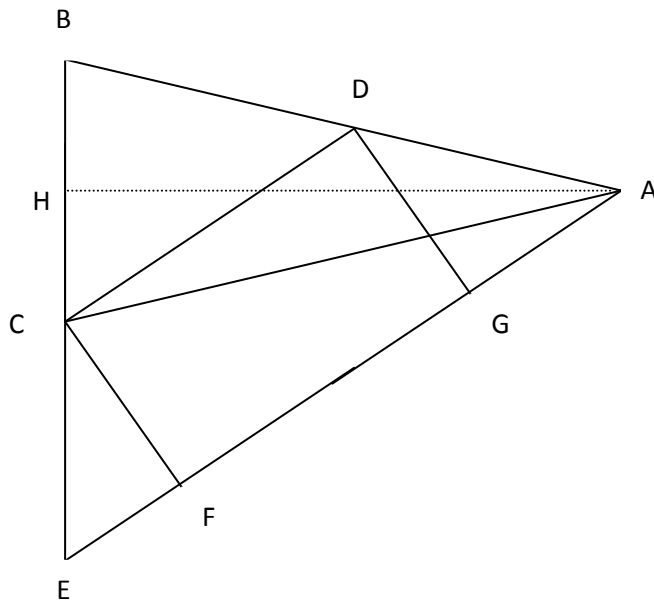
Men når $AP = AD = s$ må P og D være samme punkt.

I $\triangle FPC$ er $FC = FP = s$ og $\angle CFP = 180^\circ - \angle PFA = 180^\circ - 20^\circ = 160^\circ$.

Trekanten er likebeint og har $\angle PCF = \angle FPC = (180^\circ - 160^\circ) / 2 = 10^\circ$.

Fordi $\angle PCF$ og $\angle DCA$ er samme vinkel, blir $\underline{\angle DCA = 10^\circ}$.

Uppgift 1: Lars Thunberg

Se figur!

$AD = BC = 1$ i.e. Drag $AE \parallel CD$ och DG och $CF \perp AE$. $DCFG$ blir en rektangel.

AH är höjden mot sidan BC i den ursprungliga triangeln och delar alltså BC i två lika stora delar. $BH = HC = \frac{1}{2}$. $\angle BAH = 10^\circ$. $\angle CAE = x$. Sätt $BD = a$ och $CF = DG = b$.

$$\Delta ABH \text{ ger } 1 + a = \frac{1}{2\sin 10^\circ} \quad (1)$$

$$\Delta ADG \text{ ger } b = \sin(20^\circ + x) \quad (2)$$

$$\Delta ACF \text{ ger } b = (1 + a)\sin x \quad (3)$$

(2) och (3) ger $\sin(20^\circ + x) = (1 + a)\sin x$, som med (1) ger $\sin(20^\circ + x) = \sin x / (2\sin 10^\circ)$, dvs $\sin x = 2\sin(20^\circ + x)\sin 10^\circ$ varvid man lätt inser att $x = 10^\circ$

Uppgift 3: Gunnar Törnbom

Har ritat allt i ett $s - t$ diagram, där lutningen på linjerna anger hastigheten.

Bilen kör mot stationen med en ”negativ” hastighet $\rightarrow k$ -värdet negativt.

Bilen kör mot hemmet med en ”positiv” hastighet $\rightarrow k$ -värdet positivt.

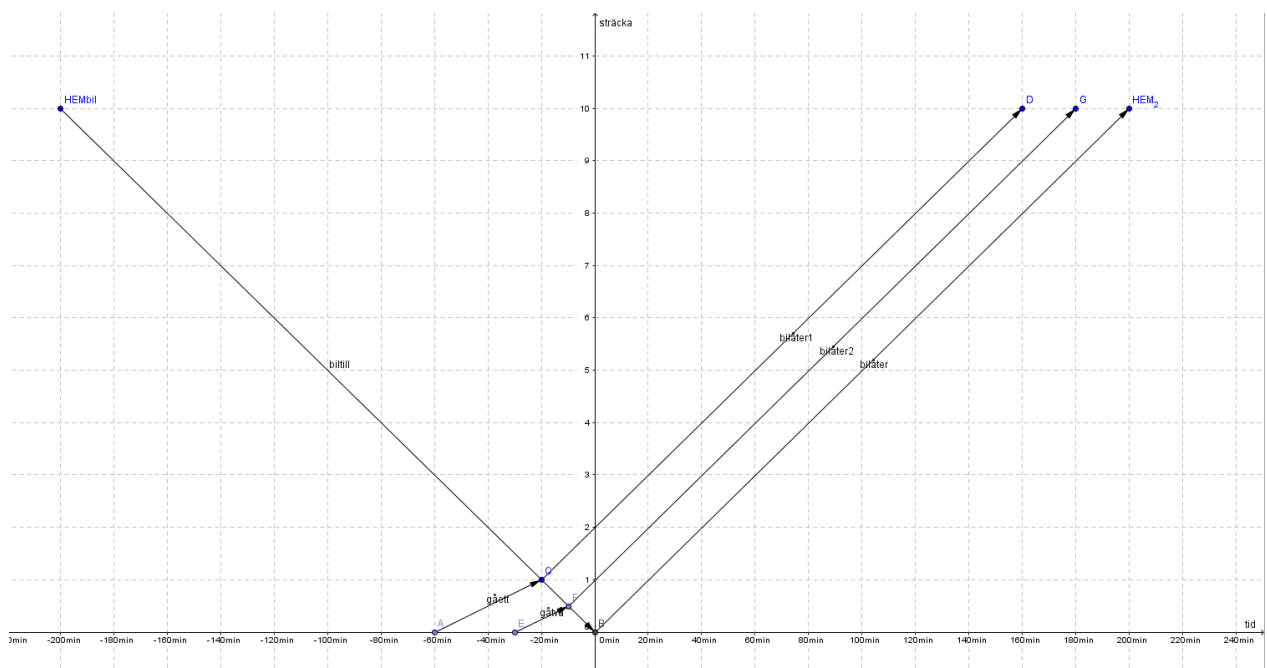
Samma fart

dit som hem!

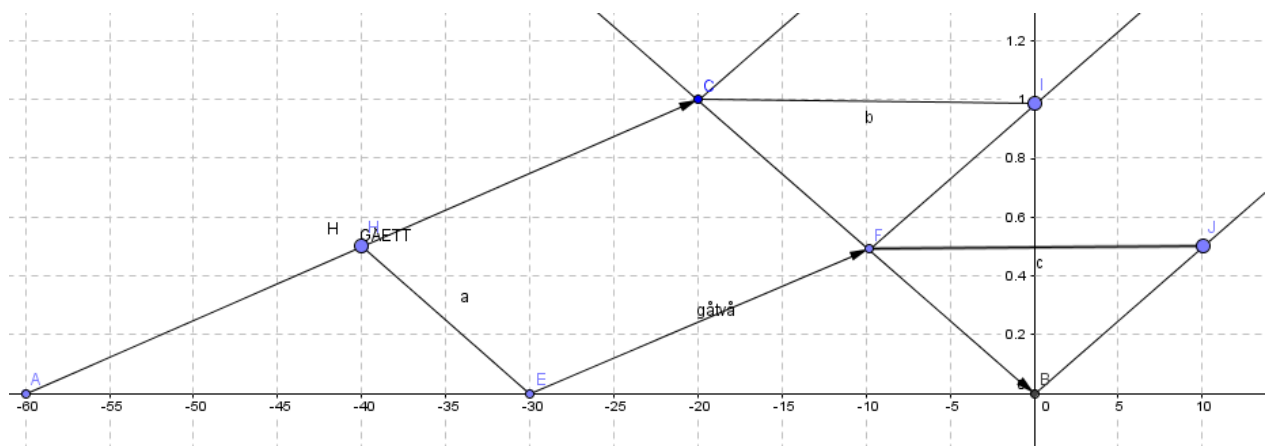
Fru Andersson går mot hemmet med en lägre ”positiv” hastighet $\rightarrow k$ -värdet mindre positivt.

OBS: I dessa figurer från GeoGebra, ska siffrvärdena och lutningarnas värden helt bortses från!

Det avgörande är endast grafernas likformighet och linjernas parallellitet.

En förstord bild vid tågstationen (innehållande vissa hjälplinjer) nedan.

Då sträckan $a = EH$ är parallell med sträckan CF och baserna $AE = EB = 30 \text{ min}$, så är triangelarna AEH och EBF kongruenta. Detta medför också att triangelarna CIF och FJB är kongruenta.

Så fru Andersson kommer hem exakt mitt emellan tidsavståndet $D - HEM_2 = 20 \text{ minuter}$.
 $G = 10 \text{ minuter före } HEM_2$.

Svar: Direktör Andersson kommer då hem 10 minuter tidigare.

En liknande lösning har skickats in av Lars Thunberg.